

Reformerek

METU-diploma 2019

EGED DALMA

Godot Kortárs Művészeti Intézet, 2019. VI. 28. – VII. 7.
A38 hajó, 2019. VII. 7–14.

A 2016-óta Budapesti Metropolitan Egyetem néven működő intézmény Művészeti és Kreatív-ipari karán végzett évfolyam diplomamunkáit szakoktól függetlenül a tudatosság és a felelősségvállalás kérdése hatja át. A művészeti kar jelmondata – „Ami tetszik a világból – mutasd meg másoknak is! Ami nem tetszik – változtasd meg!” – mind a divat- és textiltervezés,

mind a tárgy- és képpalkotás területén érvényt nyert, legyen szó akár levegőt szűrő anyagról, akár globális ökológiai jelenségek megfékezését segítő design tárgyokról vagy a mindennapok megkönnyítése érdekében kialakított arculatokról.

A fotográfia mesterszak diplomamunkáit bemutató kiállítás a Godot Kortárs Művészeti Intézetben kapott helyet. A pályakezdő generáció munkáin az olyan személyes életrészek dokumentálása, mint a traumák, veszteségek feldolgozása, a betegségtudat elfogadása vagy éppen legyőzése kiemelt szerepet kapnak. A dokumentumszerű darabokból álló munkákon a mentális betegség pszichiátriai kezelésének processzusa vagy a bűntudat mérséklődésének állomásai már lezárt és feldolgozott folyamatként tűnnek fel.

A folyamatok megörökítése során a fotó mint terápiás eszköz bukkan fel meg akkor is, amikor a diplomamunkákon nem a személyes élmények, hanem kollektív problémák és sorsok jelennek meg. Tóth Gabriella *Egy eltűnő mesterség nyomában* című fotósorozatán az előregedett szakmák jövőjét járja körül, míg Ladóczki Balázs *Utcai prédikátor* című portréfilmje egy hányatott ember sorsát mutatja be.

Molnár Levente diplomamunkája a fotográfia mint műtárgy és mint szakrális, egyházművészeti tárgy lehetőségeit feszegeti. A *STATIO* című projekt a műtárgy minőségi változásának folyamatát mutatja be, ahogy a Krisztus szenvedéstörténetét megörökítő 14 fotográfia a szlovákiai Ipolyság plébániatemplomába kerülve egyházművészeti tárgyként kezd el funkcionálni. A dokumentumfilm első részében a pap által megáldott és megszentelt fotográfiaikat a templomban felfüggesztve láthatjuk, míg a második felében egy hasonló fotográfia egy egykori templomépület falára kerül. A művész a két kép minőségére kérdez rá azzal, hogy előrevetíti a fotók ellentétes szerepét: a szakralitását vesztett romos templomfalon a fotó pusztulásnak van kitéve, míg a katolikus liturgia részévé vált, átlényegült műtárgy az egyházi kultuszt szolgálja. Érdi Róbert *A diktátor* című sorozata a politikusábrázolások típusaival, illetve a diktátor személye köré felépített kultusz megragadásával foglalkozik. A fotográfia történetéhez igazodva a darabok a dagerrotípiától az Instagram-oldalak

selfie-jeiig vonultatják fel a technikákat, kezdve a tógát viselő türannosz alakjától a rocksztar-messiasra emlékeztető vezetőig. A hatalom reprezentálásához szükséges attribútumok és magatartások összegyűjtésével a cél a mindenkori diktátorok közös tulajdonságainak megragadása.

Az aktív társadalmi szerepvállalás, a szociális érzékenység és a globális felhívásokra való reakciókészség a tervezőgrafika szak diplomásai számára is meghatározó tendenciáknak bizonyultak. Az A38 hajó kiállítóterében bemutatott diplomamunkák a funkció és esztétikum mellett olyan problémákra fókuszálnak, mint például a környezet, a vizek megóvása vagy az állandó orvosi kezelést igénylő betegek hétköznapijainak megkönnyítése. A diplomamunkák többsége egy körülhatárolt kérdést jár körbe, és kínál rá egyfajta megoldást vagy enyhítő segítséget. Antal-Bartalis Lilla *WoxBox* című csomagolásarculata a gyengénlátók fókuszát könnyíti meg, Gályász Veronika könyve pedig a

ÉRDI RÓBERT: *Sztereoszóp*, 2019, digitális fénykép, sztereográf, 12×6 cm
témavezető: Pettendi Szabó Péter

Fotó: Gálvász Veronika

GÁLVÁSZ VERONIKA: *A színtévesztés*, 2019, illusztrált szak- és gyakorlókönyv újatervezése
témavezető: Tepes Ferenc

MOLNÁR LEVENTE: *Stáció*, 2019, digitális fénykép, 14 db egyenként, 70x50 cm, témavezető: Pfsitzner Gábor

Fotó: Bakai Eszter

BAKAI ESZTER: *RE! – Csináld jobban! Zero waste-tippek kezdőknek*, 2019, könyv és termékcsalád
témavezető: Borsa Aliz

színtévesztőknek nyújt segítséget. Bakai Eszter *Re! Csináld jobban! Zero waste-tippek kezdőknek* című projektje pedig olyan, a környezettudatosság jegyében szerkesztett könyv, mely életmódváltást megkönnyítő javaslatokat gyűjt egybe.

A könyv médiumával való kísérletezés, a tartalom különböző, térbelivé nyíló elemekkel, nyomdatechnikai játékokkal, kihajtható és áttetsző formákkal való kiegészítése és értelmezése több diplomamunkán is megjelenik.

Mészáros Júlia *A temető könyve* című művének célja a szülővárosában található római katolikus temető dokumentált történetének feldolgozása és a hozzá kapcsolódó szájhagyományok, érdekességek összegyűjtése. Az interaktív részekkel készített, könyvként feldolgozott helytörténeti kutatómunka azon kívül, hogy bemutatja a 170 éves temető történetét, a vizuális elemekkel annak hangulatát is megidézi.

Elmúlt események aktualizálásával, mikrotörténelmi események felelevenítésével foglalkozik többek között Tóth Dávid is, aki az SMS Szent István csatahajóhoz kapcsolható dokumentumokat egy informatív és ugyanakkor látványos könyvben jelenítette meg. Az egyetlen magyar építész csatahajó pályafutását bemutató mű a hajó történetén, felépítésén és felszerelésén kívül kitér a korabeli hajótípusokra, és más érdekességekre is. A privát múlt, a személyes események közzététele foglalkoztatta Rozgonyi Júliát is, aki nagyszülei szerelmes leveleiből állította össze az *Amit nem tudtam szöveg elmondani Lalinak* című könyvet.

A társadalmi aktivitásra való ösztönzés több diplomamunkán is feltűnik. Ilyen például Füzes Anna Nóra *Na! Beszéljünk róla!* című plakát- és kampánysorozata, melynek célja diskurzusok indítása olyan témákról, melyeket ma Magyarországon tabuként kezelünk. Az egyetem angol nyelvű osztályának hallgatója, Marissa Hsu pedig egy olyan toborzó applikációt tervezett, amely csatlakozva a közösségformáló, közösségépítő médiafelületekhez, a különböző ügyekért való összefogást, kiállást vagy akár tüntetések szerveződését is segíti.